

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Zuzany Ďurišovej a členiek JUDr. Aleny Prieelovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci Ž, zastúpeného JUDr. T proti žalovanému K, o zaplatenie 158 543,30 Sk s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 16. novembra 2005 č. k. 14Cb 436/1997-84, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 16. novembra 2005 č. k. 14Cb 436/1997-84 **m e n í** tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi istinu 158 543,30 Sk s 3 % úrokom z omeškania ročne od 14. februára 1996 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania vo výške 65 566 Sk na účet právneho zástupcu.

Odôvodnenie:

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobca ako nájomca čerpacej stanice č. 54068 v Revúcej domáhal zaplatenia sumy 158 543,30 Sk z 3 % úrokom z omeškania od 14.2.1996 do zaplatenia z titulu poistného plnenia za odcudzené peniaze vo výške 100 000 Sk, oleje a mazadlá v hodnote 29 748 Sk a potraviny a doplnkový tovar v hodnote 28 120,30 Sk, a to na základe poistnej zmluvy č. 4111058238 zo dňa 2.5.1994. K poistnej udalosti došlo v čase od 19,05 hod dňa 18.3.1995 do 6,55 hod dňa 19.3.1995, kedy neznámy páchatel' odcudzil tržbu z trezoru a uvedený tovar z predajne. Žalovaný listom z 29.1.1996 odmietol plniť požadované poistné plnenie s odôvodnením, že páchatel' trezor otvoril vhodným kľúčom, čím nebola splnená podmienka podľa čl. VI bod E Všeobecných poistných podmienok (ďalej len „VPP“), lebo sa nedostal do miesta nástrojmi, ktoré nie sú určené na ich riadne otváranie. Potvrzuje to aj vyjadrenie

Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru IV. Košice zo 6.11.1995, ktorý nezistil stopy po zásahu cudzieho predmetu. Súd sa oboznámil aj s obsahom vyšetrovacieho spisu OO PZ Revúca č. PZ-86/95, z ktorého zistil, že žalobca pri preberaní čerpacej stanice do nájmu dňa 1.5.1994 prevzal po dvoch kľúčoch od vchodových dverí, trezoru aj poplašného zariadenia, z ktorých po jednom používala obsluha čerpacej stanice, ktorú tvorili traja zamestnanci a druhý kľúč od trezoru bol uložený v trezore v zapečatenej obálke a kľúč od vchodových dverí bol v úschove žalobcu. Žalobca zámky nevymenil a nevedel o tom, že výrobca dodáva k trezoru 3 ks kľúčov, ani že jeden z prevzatých kľúčov nie je originálny. Keďže v konaní nebolo preukázané, že ku krádeži došlo prekonaním prekážky tak, že páchatel' použil nástroje, ktoré nie sú určené na riadne otváranie, súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože žalobca nemal úspech a žalovanému trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. b/, c/, d/, e/ a f/ OSP s návrhom, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že záver súdu, že páchatel' sa nedostal do priestoru čerpacej stanice nástrojmi, ktoré nie sú určené na riadne otváranie, nevyplýva z vykonaného dokazovania. Z odborného vyjadrenia Kriminalistického a expertízneho ústavu nie je vylúčené použitie nepravých kľúčov zhodného profilu a je zrejmé, že páchatel' sa nedostal do čerpacej stanice a trezoru kľúčmi určenými na ich riadne otváranie, ale nezisteným spôsobom. Žalovaná odmietla vyplatiť poistné plnenie s odôvodnením, že páchatel' si trezor otvoril zhodným kľúčom, čím nespĺnil podmienku podľa čl. VI bod e/ VPP, ktoré však pojem zhodného kľúča nepoznajú. Okrem toho žalovaná neodmietla plnenie za odcudzené oleje a mazadlá a potravinársky a doplnkový tovar, čo súd vôbec nevzal do úvahy. Domnieva sa, že žalovaná neunesla dôkazné bremeno na preukázanie svojho tvrdenia, že páchatel' otvoril vchodové dvere a trezor kľúčmi, ktoré boli určené na ich riadne otvorenie. Tieto boli v čase krádeže bezpečne uschované, čo potvrdil vyšetrovací spis. Žalobca splnil povinnosť vyplývajúcu z poistnej zmluvy a peniaze ukladal do trezoru a zároveň miestnosť, v ktorej bol umiestnený, zabezpečil signalizačným zariadením, napojeným na OO PZ v Revúcej. Páchatel' sa mohol do trezoru dostať buď nepravým kľúčom alebo kľúčom, ktorého sa zmocnil krádežou skôr, než žalobca prevzal čerpaciu stanicu do nájmu a vypol signalizačné zariadenie, čím boli splnené podmienky podľa čl. VI písm. d/ a e/ VPP. Na úplné objasnenie týchto skutočností je potrebné vykonať ďalšie žalobcom navrhované dôkazy, najmä výsluch svedkyne J, výsluch znalcov a ďalších osôb, o výpovede ktorých oprel súd svoje rozhodnutie.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla napadnutý rozsudok potvrdiť podľa § 219 OSP ako vecne správny, pretože v danej veci neboli splnené podmienky pre poskytnutie poistného plnenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý vo veci konal ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), prejednal vec v rozsahu podľa § 212 ods. 1 OSP na nariadenom pojednávaní podľa § 214 ods. 1 OSP v neprítomnosti riadne predvolaného žalovaného, ktorý sa písomne vzdal práva na verejné prejednanie veci, a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je žalobcom uplatnené právo na poistné plnenie v zmysle poistnej zmluvy, ktorú uzavrel so žalovaným dňa 2.5.1994 pod č. 4111058238 a na základe ktorej mal poistené peniaze a ceniny v trezore do výšky 100 tis. Sk, oleje a mazadlá do výšky 50 tis. Sk a potravinový tovar v hodnote 30 000 Sk. Podľa oznámenej poistnej udalosti, ku ktorej došlo v noci z 18.3. na 19.3.1995, neznámy páchatel' odcudzil žalobcovi z čerpacej stanice peniaze z trezoru, oleje a mazadlá a potravinársky tovar, čím mu vznikla škoda v hodnote 199 120,30 Sk, z ktorej žiadal vyplatiť od žalovaného 158 543,30 Sk (vzhľadom na limitované poistenie peňazí v trezore). Nebolo sporné, že medzi účastníkmi existoval poistný vzťah, žalovaný však odmietol plnenie s odkazom na čl. VI bod E VPP, podľa ktorého krádežou, pri ktorej páchatel' prekonal prekážky, chrániace vec pred odcudzením, sa rozumie privlastnenie si cudzej poistenej veci aj tak, že páchatel' sprístupnil miesto poistenia nástrojmi, ktoré nie sú určené na jeho riadne otváranie alebo miesto poistenia otvoril kľúčom, ktorého sa zmocnil krádežou alebo lúpežou alebo schránku, ktorej obsah je poistený, otvoril nástrojmi, ktoré nie sú určené na jej riadne otvorenie. Urobil tak listom z 29.1.1996, v ktorom uviedol, že páchatel' si otvoril trezor „zhodným kľúčom“, takže nebola splnená podmienka jeho otvorenia nástrojmi, ktoré nie sú určené na jeho riadne otvorenie. V konaní žalovaný ďalej namietal, že nebola splnená podmienka prekonania prekážky a navyše ráno dňa 19.3.1995 bolo zistené, že nie je zapnuté signalizačné zariadenie s prepojením na OO PZ Revúca, ktorým bol objekt čerpacej stanice vybavený. Z týchto dôvodov považoval žalobu za nedôvodnú aj súd prvého stupňa.

Ako vyplynulo z vyšetrovania, ktoré vo veci vykonalo Obvodné oddelenie Policajného zboru v Revúcej, a ktorého vyšetrovací spis je pripojený k súdnemu spisu, vec bola uložená s tým, že trestného činu krádeže vlámaním sa dopustil neznámy páchatel', ktorý nezisteným spôsobom vnikol do objektu benzínového čerpadla a nezisteným spôsobom otvoril v obvodovom múre zabudovaný trezor, pričom na zámku od vchodových dverí, ani na zámku od trezoru neboli zistené stopy po zásahu cudzieho telesa. V spise je tiež založený (na č. I. 30) úradný záznam z 19. marca alebo apríla (dátum je prepisovaný) 1995 o kontrole signalizačného zariadenia vykonanej vzhľadom na tvrdenie pracovníčky čerpadla pani H, že pri odchode z práce večer 18.3.1995 signalizačné zariadenie zapla, ale druhý deň ráno ho našla vypnuté, kde sa výslovne uvádza, že „bolo zistené, že signál o narušení objektu prešiel na OO PZ Revúca, kde ho zaregistrovala stála služba. Signál prešiel po uplynutí 35 sekúnd.“ I keď v zázname nie je uvedený presný čas, kedy sa tak stalo, ani reakcia stálej služby OO PZ Revúca (čo s odstupom času už s najväčšou pravdepodobnosťou nemožno zistiť), vyvracia to námietku žalovaného, že signalizačné zariadenie nebolo v relevantnom čase zapnuté. Pokiaľ ide o čl. VI VPP, jeho obsahom je síce výklad pojmov, ale zjavne nedostatočný, pretože podmienka použitia „nástrojov, ktoré nie sú určené na riadne otváranie“ nie je jednoznačná. V konaní bolo preukázané, že žalobca ako nájomca čerpacej stanice dostal od prenajímateľa po dva kľúče od vchodových dverí do miestnosti obsluhy, trezoru aj signalizačného zariadenia. Z toho po jednom kľúči mali vždy k dispozícii zamestnanci žalobcu obsluhujúci čerpaciu stanicu (striedali sa traja), druhý kľúč od trezoru bol uložený v zapečatenej obálke v trezore a druhý kľúč od vchodových dverí mal uschovaný žalobca. Berúc doslovne znenie VPP, na riadne otvorenie vchodových dverí aj trezoru boli určené iba tieto kľúče, takže vzhľadom na ich rozdelenie by páchatel'om krádeže musela byť iba pracovníčka, ktorá mala k dispozícii zväzok

troch kľúčov v inkriminovanom čase, čo nebolo preukázané. Z toho možno vyvodiť, že páchatel sa do miesta poistenia a do trezoru nedostal pomocou kľúčov, ktoré boli určené na ich riadne otváranie.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd dospel k záveru, že nebol dôvod na odmietnutie poistného plnenia s odkazom na citovaný článok Všeobecných poistných podmienok. Pretože výšku poistného plnenia žalovaný nenamietal, vychádzajúc zo skutkového stavu, ako ho vykonaným dokazovaním zistil súd prvého stupňa, odvolaním napadnutý rozsudok zmenil podľa § 220 OSP tak, že žalobe s odkazom na ustanovenie § 797 Občianskeho zákonníka v celom rozsahu vyhovel, a to vrátane uplatneného úroku z omeškania odo dňa 14.2.1996, keď za skončenie potrebného vyšetrenia možno považovať 29. január 1996, kedy žalovaný písomne oznámil žalobcovi svoje odmietavé stanovisko vo veci poistného plnenia.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 2 OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu v celkovej výške 65 566 Sk. Trovy žalobcu pozostávajú zo zaplatených súdnych poplatkov za žalobu (6 340 Sk) a odvolanie (9510 Sk) a z náhrady trov právneho zastúpenia za 3 úkony právnej pomoci po 1890 Sk + paušál 70 Sk (prevzatie zastúpenia, podanie žaloby a vyjadrenie k stanovisku žalovaného) podľa vyhlášky č. 240/1990 Zb., za 2 úkony právnej služby po 5410 Sk + paušál 1x128 Sk a 1x136 Sk (porada s klientom 18.2.2003 a pojednávanie 19.11.2004) a 1 úkon po 1360 Sk + 128 Sk paušál (odročené pojednávanie 19.2.2003) podľa vyhlášky č. 163/2002 Z. z., za 4 úkony právnej služby po 5450 Sk + 1 035,50 Sk DPH + paušál 2x150 Sk, 1x164 Sk a 1x178 Sk (pojednávanie 26.10.2005, 16.11.2005 a 12.12.2007 a podanie odvolania), náhrady cestovného z Košíc do Bratislavy a späť vo výške 1116 Sk (2x558 Sk) a 3564 Sk náhrady za stratu času (12x297 Sk). Žalobca si síce uplatnil náhradu cestovného vo výške 1036 Sk + 897 Sk, ale bez akéhokoľvek zdôvodnenia, preto mu bola priznaná náhrada cestovného v cene lístka na vlak. Priznanú náhradu je žalovaný povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu (§ 149 ods. 1 OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 12. decembra 2007

JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: